

خیابان به خیابان

مجموعه رباعی صادق غریب «

| با مقادیر حمیدرضا شکارسری |

انتشارات خیابان

خیابان به خیابان / صادق غریب

چاپ اول ۱۳۹۷-۱۴۴۰ هـ ق / شمارگان: ۵۰۰ نسخه

صفحه آرا: علی کوثری مهر / طراح جلد: خلیل خدمتی

قیمت: ۱۲۰۰۰ تومان

کلیه حقوق محفوظ و مخصوص مؤلف است

تلفن تماس انتشارات خیابان:

۰۹۱۲۷۶۹۳۵۲۹ افخمی ■ ۰۹۱۲۳۶۵۴۰۹۷ فریدونی

www.nashrekhianban@gmail.com

سرشناسه: غریب، صادق / ۱۳۶۶

عنوان و نام پدیدآور: خیابان به خیابان / مجموعه رباعی صادق غریب

با مقدمه حمیدرضا شکارسری

مشخصات نشر: فردیس / نشر خیابان / ۱۳۹۷-۱۴۴۰ هـ.ق

مشخصات ظاهری: ۸۲ صفحه ۵/۵، ۲۱/۱۴ - قطع رقعی

بک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۹۶۹۸-۲-۳

و.ب.یت فهرست نویسی: فیپا

موضوع: شعر فارسی قرن ۱۴ - Persian poetry--20 th century

رده بندی دنگره: ۹۳/۸۳۵۵/۹۳ PIR

رده بندی ده ده: ۸۱۶/۶۱

شماره کتابشناسی: ۵۴۷۱۵

فرصتی برای شعر

حمیدرضا شکارسری:

شعر همیشه با مناسبات اجتماعی و فرهنگی روزگار خود همراهی می‌کند. "نیما یوشیج" می‌گوید: در هیچ جای دنیا شکل آفرینش‌های هنری عوض شده است مگر این که شکل زندگی اجتماعی مردم عوض شده باشد. این دقیق‌ترین حرفی است که می‌توان راجع به رابطه‌ی شعر و زندگی زد.

زندگی نسلان امروز ایرانی را رصد کنید!

یک زندگی به ثبات رساست زده و اقتصاد محور، بی ثبات، سریع، دائماً در تغییر و تحول، مطلق، شتاب زده، عصبی، نگران،... که دیگر جا و فرصت چندانی برای یک روز رویی بستی و طولانی مدّت با فرهنگ و هنر باقی نمی‌گذارد.

هنرمند اگر فقط برای مخاطبان حرفه‌ای خرد، که غالباً خود هنرمندند، کار نمی‌کند و شاعر اگر صرفاً برای شاعران دیگر شعر نمی‌سراید، لاجرم، خودآگاه یا ناخودآگاه از این موقعیت اجتماعی رفته‌نگی پیچیده تأثیر می‌پذیرد. از مهم‌ترین این تأثیرات در روزگار و انفعادی ما کوتاه‌سرایی است. جریانی که مخاطب را در کم‌ترین زمان با خود روبرو می‌سازد و کنار می‌کشد. مخاطب در کوتاه‌ترین زمان ممکن شعر را می‌خواند و سپس دوباره در شطّ روزمرگی‌اش می‌غلطد.

با این حال در همان فرصت کوتاه تمدید طراوت می‌کند و روزی دقیقاً می‌دهد و احتمالاً برای لحظاتی هم که شده به فکر فرو می‌رود. برای خیلی از هنرمندان و شاعران، این کافی نیست اما برای رباعی‌سرایان همین

فرصت اندک هم غنیمتی است و «صادق غریب» در «خیابان به خیابان» از این غنائم بی نصیب نمانده است.

«خیابان به خیابان» حاوی رباعی‌هایی در دو بخش است.

در نخستین بخش رباعی‌های شاعر با موضوعات آزاد و در دومین بخش رباعی‌های او با موضوعات مذهبی منتشر شده‌اند رباعی‌های «غریب» در بخش اول آن قدر متنوع‌اند که هر مخاطبی را با هر سلیقه‌ای با خود همراه می‌سازند عاشقانه می‌پسندی تشریف بیاور:

پاییز رسید و باز باران آمد

باید بروم دوباره زیر چترش

اگر می‌خواهید، معری موضوعه مسائل اجتماعی بخوانید بفرمایید:

من م‌تقد به ست یک تگه از آن ...

دستی پر از پنه با یم بود

یا حتی اگر می‌خواهید فارغ از هر مآ به اداء بیرونی، صرفاً از تصویری شاعرانه لذت ببرید، می‌توانید چیزهایی بیابید:

دیروز سقوط او تماشایی بود

رودی که به آبخار تبدیل شده‌ست

«غریب» مضمون یاب خوبی‌ست و حتی فارغ از بیت‌های نخست، خوب توانسته رباعی‌هایش را با مضمون جذاب بیت دوم جمع و جور کند.

به همین دلیل بود که من در این مقدمه بیشتر از ابیات دوم رباعی‌های او یاد کردم. رباعی‌های دینی «صادق غریب» در بخش دوم «خیابان به خیابان» خوشبختانه صرفاً تاریخی نگاری تاریخ دین نیست و صرفاً سوگمندانه هم نیست. او رباعی حماسی کم ندارد. رباعی‌هایی هم کم ندارد که می‌خوانی و به فکر فرو می‌روی :

در شهر "خیابان به خیابان" گشتیم
افسوس ، ولی عصر را گم کردیم

او در نعره‌های دینش اش به روزگار حاضر ما نقب می‌زند و به این ترتیب ، گاه شعری دینی را می‌نویسد و هرگز به ذکر مصیبتی تاریخی و یا به مدحی معمول بسنده نمی‌کند . در رباعی زیر او با طنزی گزنده به همه ما کنایه می‌زند :

گمتم به همه عاشق دیدارم من
اما عاشق من غارم من
آقا ، آقا ازه عرضی ارم
این هفته نیا کمی گزنده من !

«خیابان به خیابان» مجموعه رباعی‌هایی است که بیشتر از فم خود به محتوای خود متوجه هستند «غریب» به درستی دریافته است که به جای مخاطبان رباعی‌های این روزگار از این قالب ضربه می‌خواهند ضربه‌ای عارفانه هم لذتی هنری در پی داشته باشد و هم اشاره‌ای بیرون متنی .
«خیابان به خیابان» به «غریب» و مخاطبان «غریب» مبارک باد!

حمیدرضا شکارسری

پاییز ۱۳۹۷